

Професійна освіта

УДК 7.05:378.147(477+510)

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.17156247>

Етнодизайн у системі сучасної дизайн-освіти: український та світовий досвід (на прикладі Китаю)

Тетяна Паньок,

доктор педагогічних наук, професор,

завідувачка кафедрою образотворчого мистецтва

Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

<http://orcid.org/0000-0003-4026-4724>

Прийнято: 09.09.2025 | Опубліковано: 19.09.2025

Анотація: У статті розглянуто інтеграцію етнодизайну в сучасну систему дизайн-освіти крізь призму українського й китайського досвіду. Етнодизайн трактується як синтез традиційних культурних елементів і інноваційних проєктних практик, що зберігає ідентичність і адаптує навчальні плани до вимог глобалізації та цифрової доби. Методологія спирається на порівняльний і курикулум-аналіз, що дозволило виявити збіги й розбіжності підходів України та Китаю.

Показано, що включення етнокультурного змісту істотно впливає на художньо-професійний розвиток: у поєднанні з сучасними методами воно формує візуальну культуру, образне мислення та креативний потенціал. Ефективність забезпечують інноваційні технології — AR/VR-імерсії для візуалізації орнаментів (напр., петриківського й самчиківського розпису, гуцульського різьблення), 3D-моделювання артефактів і мотивів, цифрові лабораторії відтворення народних орнаментів у графічному дизайні. Вони урізноманітнюють навчання, поглиблюють зв'язок зі спадщиною та

розширюють інструментарій студентів. У китайській дизайн-освіті подібні практики доповнюються VR-реконструкціями каліграфії та 3D-відтворенням орнаментів на порцеляні й шовку, що поглиблює розуміння композиції й колористики у власному культурному контексті.

Порівняльний аналіз засвідчив спільну логіку поєднання спадщини й технологій, але різні стратегічні орієнтири: в Україні акцент робиться на активізації національної ідентичності засобами візуального мистецтва та збереження спадщини в умовах соціально-політичних і воєнних викликів; у Китаї — культурна комунікація, глобалізація етнокодів і посиленні міжнародного впливу. Аналіз українського й китайського досвіду засвідчив, що інтеграція етнокультурних елементів у освітній процес забезпечує не лише формування професійних компетентностей, а й розвиток креативного мислення, художньо-образного світогляду та здатності до міжкультурної комунікації.

Ключові слова: етнодизайн, візуальна комунікація, дизайн-освіта, Україна, Китай, культурна спадщина, національна ідентичність, педагогічні технології, AR/VR, 3D-моделювання.

Ethno-design in contemporary design education: Ukrainian and international experience (with a Case Study of China)

Tetyana Panyok

*Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
head of the department of fine arts*

H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University

<http://orcid.org/0000-0003-4026-4724>

Annotation: *The article examines the role of ethno-design in contemporary education through a comparison of Ukraine and China. It addresses how to preserve cultural identity while adapting curricula to globalization and the digital era. Ethno-*

design is defined as a synthesis of traditional cultural elements and innovative project practices that underpins the training of future designers.

Although research on design education is expanding, the integration of ethno-design—especially in cross-national, practice-oriented models—remains underexplored. Ukraine ties ethno-design to strengthening national identity and safeguarding heritage amid social and political stress; China translates ancient cultural codes into globally legible design, extending cultural influence. The study employs comparative and curriculum analysis to examine how these approaches are embedded in teaching.

Findings show that integrating ethnocultural content tangibly shapes artistic development: paired with modern practices, it nurtures visual culture, imagination, and creative potential. Innovative pedagogies—AR/VR immersion, 3D modeling of artifacts and motifs, and digital labs for folk ornament in graphic design—expand students' toolkits and deepen ties to tradition.

Chinese programs likewise merge heritage with digital tools (e.g., VR for calligraphy, 3D reproduction of ornament on porcelain or silk) to clarify composition and color. Strategically, Ukraine prioritizes identity, cohesion, and heritage preservation under conditions of conflict, whereas China emphasizes cultural communication and soft power for global reach.

Ethno-design thus serves as both heritage preservation and a dynamic educational strategy that strengthens creative skills, broadens artistic horizons, and builds intercultural competence—key for graduate competitiveness in a globalized market.

Keywords: *ethno-design, design education, Ukraine, China, cultural heritage, national identity, AR/VR, 3D modeling, digital laboratories, pedagogical technologies.*

Постановка проблеми. Попри зростаючий інтерес до етнодизайну як складової сучасного освітнього та культурного простору, недостатньо вивченими залишаються питання його інтеграції в систему дизайн-освіти.

Зокрема, бракує комплексних досліджень, що висвітлюють взаємодію етнокультурних традицій із новітніми педагогічними технологіями (AR/VR, 3D-моделювання, цифрові лабораторії), а також їхній вплив на формування професійних компетентностей майбутніх дизайнерів. Мало дослідженим є також порівняльний аспект: український і китайський досвід демонструють різні підходи до поєднання традицій і сучасних практик, проте відсутні ґрунтовні аналітичні роботи, які б систематизували ці моделі та визначили ефективні шляхи їх адаптації в освітньому процесі. Це зумовлює потребу у створенні методологічних основ для гармонійного синтезу національної спадщини й глобальних тенденцій у сфері дизайн-освіти.

Актуальність дослідження посилюється в умовах глобалізації та цифрової трансформації освіти, коли відбувається уніфікація художніх і візуальних практик. Водночас для України особливо важливим є збереження культурної ідентичності й формування в майбутніх дизайнерів здатності поєднувати традиційні етнокультурні коди з вимогами сучасного світового ринку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Одним із провідних дослідників дизайну є відомий український науковець Віктор Даниленко [Помилка! Джерело посилання не знайдено., Помилка! Джерело посилання не знайдено., Помилка! Джерело посилання не знайдено., Помилка! Джерело посилання не знайдено.]. У наукових працях автор аналізує процес трансформації та розвитку сучасної дизайнерської освіти. Дослідник акцентує увагу на оновленні освітньої моделі, модернізації методики викладання, підвищенні інтелектуального рівня викладацького складу, формуванні нової дизайнерської школи, а також на розширенні спеціалізацій відповідно до потреб ринку. Особливе значення надається інтеграції в освітній процес Харківської державної академії дизайну і мистецтв таких напрямів, як «Графічний дизайн», «Дизайн середовища» та «Аудіовізуальне мистецтво», що забезпечило актуалізацію освітнього змісту та його відповідність сучасним вимогам.

Дослідження В. Даниленка засвідчують системність оновлення культурно-мистецької та освітньої політики ХДАДМ, яка створила підґрунтя для підготовки конкурентоспроможних фахівців. Водночас проблематика впровадження етнодизайну в освітній процес у працях ученого висвітлена недостатньо.

Роль етнодизайну як важливого елемента народної культури у процесах національної самоідентифікації висвітлена в працях І. Сиваш. Використовуючи комплексний історико-культурний підхід, а також методи порівняльного аналізу й узагальнення, авторка аналізує формування концепції українського національного стилю в європейському контексті [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**].

У роботах Є. Антоновича [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**, **Помилка! Джерело посилання не знайдено.**], Н. Дерев'янка [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**], В. Оршанського [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**, **Помилка! Джерело посилання не знайдено.**], Т. Паньок [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**, **Помилка! Джерело посилання не знайдено.**, **Помилка! Джерело посилання не знайдено.**], В. Тименко [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**, **Помилка! Джерело посилання не знайдено.**, **Помилка! Джерело посилання не знайдено.**, **Помилка! Джерело посилання не знайдено.**], О. Фурса [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**] та низки інших ґрунтовно розглянуто дидактичні та методичні особливості професійної підготовки майбутніх дизайнерів, умови формування в них умінь художнього проектування, образотворчих компетентностей, навичок використання інформаційно-комунікаційних технологій і сучасних цифрових дизайн-продуктів, а також приділено увагу розвитку творчих здібностей та естетичного смаку. Важливою складовою цих досліджень стало осмислення філософії етнодизайну, що дозволяє розглядати підготовку дизайнерів у ширшому культурному й світоглядному контексті.

Українські та китайські дослідники Є. Антонович, В. Тименко [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**], Лу Янь [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**], Чжао Цянь [1] підкреслюють, що у педагогічній думці етнодизайн розглядається не лише як засіб збереження й передачі знань про традиційну культуру, а й як ефективний інструмент розвитку креативного мислення, формування навичок творчого розв'язання проблем і виховання національної ідентичності у здобувачів освіти. Важливим аспектом є те, що етнодизайн, інтегрований в освітній процес, і відкриває можливості для поєднання автентичних культурних кодів із сучасними дизайнерськими практиками.

Цей підхід знайшов відображення у працях китайських дослідників Дай Чжена [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**, **Помилка! Джерело посилання не знайдено.**, **Помилка! Джерело посилання не знайдено.**], Дзю Дутіна [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**, **Помилка! Джерело посилання не знайдено.**], Жень Фушень [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**], Цзя Яочен [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**], Чен Сяохуа [24], Чжао Нун [**Помилка! Джерело посилання не знайдено.**], які акцентують увагу на тому, що розвиток дизайн-освіти неможливий без урахування етнокультурних особливостей. Саме вони стають основою для формування етнодизайну як інноваційного напрямку, здатного не лише зберігати спадщину, а й модернізувати її, роблячи актуальною в глобальному контексті. Таким чином, українські й китайські науковці сходяться на думці, що інтеграція етнодизайну в освітній процес сприяє водночас і збереженню культурної традиції, і підготовці конкурентоспроможних фахівців, здатних працювати у світовому професійному просторі.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри наявність значної кількості досліджень у сфері дизайн-освіти та етнодизайну, низка аспектів цієї проблематики все ще потребує глибшого наукового осмислення. Мало дослідженим залишається питання співставлення українського та світового досвіду, передусім китайського, у сфері дизайн-освіти,

зокрема щодо ролі етнодизайну у формуванні професійних компетентностей. Звернення до китайського досвіду є особливо актуальним, адже ця країна вирізняється багатою етнодизайнерською традицією, що ґрунтується на тисячолітній культурній спадщині та розмаїтті художніх практик. Водночас сучасний Китай активно транслює ці традиції у глобальний простір через дизайн-продукцію, яка широко представлена на міжнародному ринку й впливає на формування естетичних стандартів у світовій дизайн-освіті та культурі споживання. Аналіз застосування етнодизайну в освітньому та культурному вимірі дозволяє не лише виявити спільні й відмінні тенденції, а й виробити практичні рекомендації щодо вдосконалення освітнього процесу, спрямованого на гармонійне поєднання національних традицій із глобальними вимогами сучасної дизайн-освіти. Такий підхід набуває особливого значення в умовах глобалізаційних процесів і культурного діалогу, оскільки сприяє формуванню міжкультурної компетентності майбутніх дизайнерів та забезпечує збереження національної ідентичності в сучасному міжнародному просторі.

Мета статті – проаналізувати особливості інтеграції етнодизайну в систему сучасної дизайн-освіти, узагальнити український і світовий досвід та визначити ефективні підходи до поєднання традиційних етнокультурних елементів із сучасними проектними практиками.

Виклад основного матеріалу дослідження. Специфіка етнодизайну та його вплив на становлення особистості визначають стратегічні орієнтири дизайн-освіти. Вона має бути спрямована не лише на формування цілісного художнього світогляду майбутніх дизайнерів, а й на розвиток їхніх креативних здібностей, здатності до критичного мислення та інтерпретації культурних кодів у сучасному проектному середовищі. З огляду на це розвиток дизайн-освіти потребує переосмислення парадигми художньо-педагогічного навчання, яке тривалий час ґрунтувалося переважно на традиційних методиках. Водночас сучасні соціокультурні процеси й вимоги ринку праці актуалізують потребу у вихованні творчої особистості, здатної поєднувати національну традицію з

інноваційними практиками глобалізованого світу. Отже, проблема полягає у виробленні нових освітніх моделей, які б органічно інтегрували етнодизайн у систему професійної підготовки, забезпечуючи гармонійний баланс між збереженням культурної спадщини та впровадженням новітніх технологій у сфері дизайну.

Вирішення окреслених освітніх завдань можливе завдяки специфіці етнодизайну, який інтегрує національні традиції та символіку в процес художнього пізнання. Його художньо-образна природа зумовлює здатність відображати національні символи, культурні архетипи й традиційні естетичні коди, спираючись при цьому на емоційну сферу людини та пошук універсальних інтерпретаційних моделей. Такий підхід формує у здобувачів освіти стійкі художні цінності, що поступово трансформуються у світоглядні та життєві орієнтири, сприяючи становленню гармонійної особистості через взаємодію з мистецтвом.

Розвиток дизайн-освіти потребує застосування сучасних науково-методичних підходів до організації освітнього процесу. Йдеться не лише про технічне забезпечення дисциплін дизайнерського циклу чи вдосконалення їхнього змісту, але й про створення таких моделей викладання, які враховують етнокультурний контекст і сприяють збереженню традиційної спадщини у поєднанні з інноваційними практиками. У цьому аспекті особливої ваги набуває визначення ролі етнодизайну як складової професійної підготовки майбутніх дизайнерів. Саме етнодизайн, інтегрований у систему навчання, здатний забезпечити адаптацію освітнього процесу до актуальних соціокультурних викликів і сприяти гармонійному поєднанню національних традицій із глобальними тенденціями розвитку дизайну.

Сучасна дизайн-освіта приваблива своїм культурно-естетичним потенціалом, який всебічно розвиває особистість і надає особливої ваги ціннісним аспектам художнього навчання. Вона сприяє утвердженню здатності до національної самоідентифікації в гармонізованому міжкультурному діалозі. У

сучасних умовах українські культурні символи, національні коди та етнодизайнерські елементи набули особливого значення й широко інтегруються в сучасний простір — від рекламних кампаній і брендингу до модного одягу, інтер'єрних рішень та предметів декоративно-ужиткового мистецтва. Це не лише відображає прагнення до збереження культурної ідентичності, а й перетворює дизайн на важливий інструмент комунікації та самовираження суспільства в умовах кризових і трансформаційних змін.

Формування комплексу художніх предметних компетентностей (у широкому розумінні) є основою професійної підготовки дизайнерів, адже саме завдяки їх опануванню стає можливим досягнення високого рівня творчої майстерності. Удосконалення практики дизайн-навчання потребує оптимального балансу між традиційними методиками та інноваційними підходами в системі художньо-педагогічної освіти. Консерватизм класичних шкіл художньої підготовки виконує важливу функцію — збереження й трансляцію художньо-образних традицій, що формують підґрунтя професійної компетентності. Водночас динамічні суспільно-культурні зміни, інновації у сфері візуальних комунікацій і зростання вимог до фахівців актуалізують модернізацію освітньої парадигми. У цьому контексті етнодизайн відіграє ключову роль, адже дозволяє гармонійно поєднати національну ідентичність із глобальними тенденціями. Наприклад, в українській практиці ефективними є завдання, що передбачають використання мотивів народної орнаментики у графічному дизайні чи моделюванні сучасного одягу, а в Китаї — інтеграція традицій каліграфії та символіки у цифрові медіапродукти. Розроблення та впровадження компетентісно орієнтованих програм, інтерактивних методів навчання, застосування цифрових технологій і проєктних методик створює умови для поступального розвитку дизайн-освіти. Поєднання етнокультурних традицій із сучасними освітніми практиками формує у майбутніх дизайнерів здатність не лише володіти професійними навичками, а й виступати носіями культурного діалогу у глобалізованому світі.

Художній і професійний розвиток майбутнього дизайнера безпосередньо залежить від змістового наповнення освітніх програм, яке поєднує досвід і традиції минулого з актуальними концепціями сучасного дизайну. Рівень художньо-проектної та креативної компетентності фахівця формується завдяки системному оволодінню знаннями з образотворчих і декоративно-прикладних дисциплін, що розвивають художньо-образне мислення, візуальну культуру, креативність та емоційний інтелект. Саме інтеграція традиційних засад з інноваційними педагогічними технологіями — від проблемно-орієнтованого навчання до міждисциплінарних освітніх проєктів — сприяє підвищенню якості підготовки дизайнерів та формуванню їх конкурентоспроможності на глобальному ринку праці. У цьому контексті важливо простежити, яким чином відбувається інтеграція етнодизайну в освітній процес за допомогою новітніх технологій.

Використання засобів доповненої та віртуальної реальності (AR/VR) дозволяє майбутнім дизайнерам занурюватися у візуалізацію традиційних орнаментів, відкриваючи нові можливості для їх інтерпретації. Наприклад, як одне із завдань може бути створення інтерактивної віртуальної експозиції, у якій оживають петриківський чи самчиківський розпис: орнаменти розгортаються у тривимірному просторі, змінюють кольори та масштаби залежно від рухів користувача. Подібні технології дозволяють не лише вивчати орнаменти як статичні зразки, а й відчутти їхню динаміку та символіку. Іншим прикладом може стати AR-візуалізація гуцульської різьби по дереву чи віртуальна реконструкція традиційних українських килимів, коли здобувачі освіти досліджують структуру візерунків, поєднання кольорів і ритм композицій у форматі занурення. Такі вправи не тільки роблять навчання більш захопливим, але й забезпечують глибше розуміння художньо-образної природи етнодизайну.

Крім того, 3D-модельовання традиційних виробів — гончарних форм, текстильних зразків чи архітектурних елементів — відкриває шлях до поєднання автентичних художніх практик із сучасними інженерними підходами. А

створення цифрових лабораторій для відтворення народних орнаментів у графічному дизайні сприяє формуванню у здобувачі освіти візуальної культури, розширює інструментарій їхньої творчої діяльності та водночас зберігає зв'язок із національною традицією. Такі технології не лише урізноманітнюють методику викладання, а й забезпечують більш ефективне засвоєння етнокультурних цінностей у контексті сучасної дизайн-освіти.

Подібні підходи активно впроваджуються і в китайській дизайн-освіті, де етнокультурна спадщина поєднується з новітніми цифровими технологіями. Так, завдяки VR-реконструкціям майбутні дизайнери мають можливість не лише ознайомлюватися з традиційними формами китайської каліграфії, а й відтворювати сам процес написання ієрогліфів, відчуваючи динаміку лінії та виразність руху пензля. Широко застосовується й 3D-моделювання орнаментів на давній порцеляні та шовкових тканинах, що дає змогу аналізувати закономірності композицій і колористики у зв'язку з культурними кодами. Такі практики трансформують етнодизайн у засіб культурної комунікації, завдяки якому майбутні дизайнери опановують не лише ремісничі техніки, а й навички інтерпретації символіки у глобальному контексті. Завдяки використанню цифрових технологій етнодизайн у китайській освіті виходить за межі ремісничого відтворення і стає інструментом культурної комунікації, спрямованої на формування у майбутніх дизайнерів здатності поєднувати традицію і сучасність.

Аналіз українських та китайських практик засвідчує, що інтеграція етнодизайну в систему дизайн-освіти здійснюється за подібною логікою — через поєднання традиційної культури з новітніми цифровими технологіями.

В Україні особлива увага приділяється відродженню та переосмисленню локальних орнаментальних систем. Використання AR/VR для візуалізації петриківського й самчиківського розписів, гуцульської різьби чи традиційних килимів відкриває майбутнім дизайнерам нові можливості взаємодії з автентичними зразками, дозволяючи відчутти їхню динаміку та образну

символіку. Додатково застосовуються 3D-моделювання гончарних форм, текстильних зразків, архітектурних деталей та створення цифрових лабораторій для відтворення народних орнаментів у графічному дизайні. Такі підходи спрямовані передусім на збереження культурної спадщини та формування національної ідентичності в умовах сучасних викликів.

Китайський досвід, своєю чергою, демонструє інший акцент. Використання VR-реконструкцій каліграфії дозволяє майбутнім дизайнерам глибше розуміти символіку ієрогліфів та процес їх написання, тоді як 3D-відтворення орнаментів на порцеляні та шовкових тканинах сприяє усвідомленню закономірностей композицій і колористики. У цьому випадку етнодизайн виступає засобом культурної комунікації, який транслює традиційні коди у глобальний простір і зміцнює культурний вплив Китаю у світі.

Таким чином, обидва досвіди демонструють важливість поєднання етнокультурних цінностей і сучасних освітніх практик, однак різняться своїми стратегічними орієнтирами: для України ключовим є утвердження національної ідентичності та консолідації суспільства, тоді як Китай зосереджується на глобалізації власних культурних кодів і розширенні впливу через дизайн-продукцію.

Висновки. Дослідження підтвердило, що етнодизайн у системі сучасної дизайн-освіти виступає важливим чинником поєднання національної культурної спадщини та інноваційних освітніх технологій. Аналіз українського й китайського досвіду засвідчив, що інтеграція етнокультурних елементів у освітній процес забезпечує не лише формування професійних компетентностей, а й розвиток креативного мислення, художньо-образного світогляду та здатності до міжкультурної комунікації.

В Україні практики етнодизайну спрямовані переважно на збереження й актуалізацію традиційної спадщини, зміцнення національної ідентичності та консолідацію суспільства. У Китаї ж етнодизайн є інструментом культурної

комунікації й глобальної презентації національних символів, що сприяє поширенню їх впливу у світовому культурному просторі.

Таким чином, мета дослідження — проаналізувати особливості інтеграції етнодизайну в систему сучасної дизайн-освіти, узагальнити український і світовий досвід та визначити ефективні підходи до поєднання традиційних етнокультурних елементів із сучасними проектними практиками — була досягнута. Отримані результати дозволяють стверджувати, що впровадження етнодизайну у дизайн-освіту є перспективним напрямом, який сприяє збереженню культурної ідентичності та підвищує конкурентоспроможність майбутніх дизайнерів у глобальному контексті.

Список використаних джерел

1. Dai Z., Panyok T., Ju D. Project activities in the professional training of future designers (based on China's educational experience). *Art, Design & Communication in Higher Education*. 2022. Vol. 21, No. 1. P. 23–42. DOI: https://doi.org/10.1386/adch_00045_1
2. Dai Z. Features of professional training of multimedia design specialists in higher education institutions of the People's Republic of China. *European Humanities Studies: State and Society*. 2019. No. 2. P. 4–15.
3. Danylenko V., Danylenko L. Design Education in European Countries: Great Britain and Ukraine. *Journal of Visual Art and Design*. 2021. Vol. 13, No. 1. P. 74–92. DOI: <https://doi.org/10.5614/j.vad.2021.13.1>
4. Lu Y. Study on the characteristics of cultural and creative product design education in Hunan Province. Hunan Normal University, 2018. 128 p.
5. Orshanskyi L. et al. Interactive teaching methods as a change in the purpose of modern education. *Systematic Reviews in Pharmacy*. 2020. Vol. 11, No. 10. P. 549–555.

6. Tymenko V. et al. Problems of preparation for educational design of students of institutions of higher art education. *Revista Tempos e Espaços em Educação*. 2021. Vol. 14, No. 33. e15972. DOI: <https://doi.org/10.20952/revtee.v14i33.15972>
7. Антонович Є. А. Проблеми теорії та методології дизайну. Педагогіка вищої та середньої школи. 2009. Вип. 26. С. 12–22.
8. Антонович Є., Тименко В. П., Чирчик С. Етнодизайн-освіта: формування української національної ідентичності. У: Актуальні проблеми сучасного дизайну: зб. матеріалів V Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 27 квіт. 2023 р.). Київ, 2023. Т. 1. С. 301–304.
9. Гриньова В., Паньок Т. Етнодизайн та модерна траєкторія професійної підготовки майбутнього вчителя мистецьких дисциплін в умовах діджиталізації суспільства. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. 2021. Т. 74, № 2. С. 146–151. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.74-2.28>
10. Дай Чжен, Цзю Дутін. Нові підходи до професійної підготовки майбутніх фахівців з дизайну (освітня траєкторія КНР). Молодь і ринок. [б. р.]. № 7–8 (205–206). С. 163–168.
11. Даниленко В. Дизайн України в європейському вимірі ХХ століття. У: Нариси з історії українського дизайну ХХ століття. Київ, 2012. С. 84–110.
12. Даниленко В. Дизайн. Харків, 2003. 320 с.
13. Даниленко В. Дизайнерська освіта України: перехід у нову якість. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. 2017. № 3. С. 4–10.
14. Дерев'янка Н. В. Організаційно-педагогічні умови формування проектно-образного мислення у майбутніх фахівців з графічного дизайну. Вища освіта України. 2010. № 1. С. 61–70.
15. Дзю Дутін, Паньок Т. Основи креативності у графічному дизайні: навч. посіб. Харків–Чанчунь, 2022. 121 с.

16. Дзю Дутін. Фахова компетентність як головний чинник підготовки майбутніх фахівців з графічного дизайну. *Professional Art Education Scientific Journal*. 2021. Т. 2, № 1. С. 20–27.

17. Оршанський Л. В. Естетична культура майбутніх фахівців у галузі дизайну: сутність та структура. *Молодь і ринок*. 2019. № 7 (174). С. 23–28.

18. Паньок Т. В., Жень Фушен. Китайський досвід використання етнодизайну у процесі формування ключових компетентностей студентів мистецьких спеціальностей. *Молодь і ринок*. 2023. № 3 (211). С. 16–21. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.277187>

19. Сиваш І. О. Етнодизайн – важливий чинник консолідації українського суспільства в умовах війни. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2022. № 3. С. 120–123.

20. Тименко В. Теоретичні засади етнічного дизайну у професійній освіті. Навчання і виховання обдарованої дитини: теорія та практика. 2017. № 1 (18). С. 75–84.

21. Тименко В. П. Етнодизайн у контексті освітньо-культурного синтезу. *Наукові записки Малої академії наук України*. 2018. Вип. 11. С. 59–74.

22. Фурса О. О. Розвиток дизайн-освіти в Україні і зарубіжжі: історико-порівняльний аспект. *Порівняльна професійна педагогіка*. 2011. № 2. С. 112–122.

23. Цзя Яочен. Розвиток творчого потенціалу майбутніх фахівців з графічного дизайну у професійній підготовці: дис. ... канд. пед. наук. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. 225 с.

24. Чен Сяохуа. Прикладне мистецтво та дизайн: розвиток китайського художнього дизайну у 20 столітті. Чунцин: Вид-во Чунцинського університету, 2007. 260 с.

25. Чжао Нун. Історія художнього дизайну у Китаї. Народне образотворче мистецтво. 2004. С. 284–289.

26. Чжао Цянь. Етнодизайн як засіб розвитку креативного мислення студентів фахових коледжів КНР. Теорія та методика навчання та виховання. 2024. Вип. 57. С. 173–182.